

Därför är det olagligt att bränna Koranen

REPLIK

Sakine Madon skriver i en krönika (UNT 12/2) att vi inte bör förbjuda så kallade koranbränningar. Vi bör behandla Islam som Kristendomen, skriver hon, och lära av händelserna kring Ecce Homo. Hon hänvisar till mitt förslag att ändra lagen så att koranbränningarna kommer att rymmas under straffbestämmelsen om hets mot folkgrupp.

Samma dag, 12 februari, konstaterade jag emellertid i en betraktelse att det inte behövs någon lagändring. Koranbränningarna är redan i dag brottsliga. Jag fick ändra mig sedan jag gjort en rejäl rättsutredning. Det visade sig att de flesta hade trott fel.

När bestämmelsen om hets mot folkgrupp infördes 1948 stod den förföljelse som judarna utsattes för även efter Förintelsen i fokus. Läser man motiven till bestämmelsen råder det inget som helst tvivel om att det skulle ha varit straffbart att bränna Toran, alltså judarnas heliga skrift. Allt talar för att detsamma gäller för Koranen.

Det finns stora svårigheter med detta. Det gäller inte minst några av de gränsdragningsproblem som Sakine Madon nämner. Ska bestämmelsen tillämpas även på Bibeln? Och var drar vi gränsen mot så kallad hädelse, som inte bör vara straffbar?

Det är svårt, men det går. Och lagstiftningen är full av gränsdragningsproblem. Det vore konstigt om de inte fanns.

Om jag ska våga mig på en bedömning av vad som gäller i dag så är det straffbart att offentligt bränna Koranen och Toran under sådana omständigheter att det måste tolkas som fientlighet eller missaktning mot muslimer respektive judar, medan det däremot inte är brottsligt i Sverige att bränna Bibeln. Det sista gäller även om det står klart att det är fråga om ett uttryck för fientlighet mot kristna. En sådan skillnad överensstämmer med den bedömning som görs i dag att minoritetsgrupper skyddas av straffbestämmelsen men inte till exempel "svenskar" eller "västerlänningar".

Det är svårare att dra gränsen mot kränkningar som inte innebär hets eller fientlighet mot en grupp. Min bedömning är att Lars Vilks rondellhundar inte var straffbara. Konstverken i Ecce Homo-utställningen 1998 och Elisabeth Ohlsons "Jerusalem" 2010 är självfallet skyddade av yttrandefriheten, Och att häda är i sig tillåtet.

Frågan är i grunden ganska enkel: Hetsar man mot muslimer om man eldar upp deras heliga skrift i offentligheten och samtidigt gör klart att det är fråga om en fientlig handling mot gruppen muslimer?

De flesta svarar säkert ja på den frågan. Det är just därför det är, och bör vara, förbjudet att offentligt bränna Koranen.

Göran Lambertz,
f d justitieråd